

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ammattieettiset ohjeet

ETENEn eettisiä ohjeita mukaillen, KSSHP:n strategiassa mainitut arvot huomioiden

1 Oikeus hyvään hoitoon

Oikeus hyvään hoitoon tarkoittaa sitä, että hoito järjestyy kansallisten määräaikojen puitteissa riippuen sairauden kiireellisyydestä. Hyvään hoitoon ja hoivaan kuuluu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, hyvä perushoito, kuntoutus, henkinen ja hengellinen tuki, kivun ja muiden kärsimystä aiheuttavien oireiden hoito. Läheisten tarpeiden huomiointi, ymmärtävä suhtautuminen ja heidän tukemisensa esim. surussa tai äkillisessä kriisissä, omaisen sairastuttua, loukkaannuttua, vammauduttua vakavasti tai kuoltua.

Potilaan tutkimukset, tutkiminen ja hoito tulee tapahtua yhteisymmärryksessä hänen kanssaan eri vaihtoehtoista informoiden. Hoitopäätösten pitäisi perustua tutkittuun tietoon ja näyttöön tai vahvaan kokemukseen hoidon vaikuttavuudesta ja hyödyllisyydestä kyseisen kaltaisessa tapauksessa sekä kustannustietoisuuteen. Päätöksiä tehtäessä on noudatettava voimassa olevia lakeja, asetuksista ja yleisiä ammatinharjoittamista koskevista ohjeista.

Ammattilaisilta edellytetään uudistumishalua ja sitoutumista oman alansa kehittämiseen ja osallistumiseen oman alansa tutkimuksen tekoon mahdollisuuksiensa mukaan. Viisautta on myös tunnistaa oman ammattinsa ja osaamisensa rajat ja pyytää apua toiselta ammattilaiselta tai ohjata potilas hoitoon toiselle asiaa paremmin tuntevalle ammattilaiselle. Päätäjien ja palvelujen järjestämisvastuussa olevien tehtävä on turvata ammattilaisille riittävät toimintaedellytykset ja voimavarat. Palveluiden järjestämisvastuussa olevien on hankittava riittävästi luotettavaa tietoa hoidon tarpeista ja niissä tapahtuneista muutoksista, tarvittavista hoitomenetelmistä ja niiden vaikuttavuudesta väestön terveyteen päätöksiensä tueksi.

2 Ihmisarvon kunnioitus

Jokaista potilasta, omaista, läheistä ja työntekijää on kohdeltava ainutkertaisena ihmisenä. Inhimilliseen kohteluun kuuluu luottamuksellisuus, yhdenvertaisuus, yksityisyyden suoja, hyvä vuorovaikutus ja kohtaaminen, yksilön vaikutusmahdollisuuksien ja itsemääräämisoikeuden edistäminen. Elämän loppuvaiheen hyvään hoitoon kuuluu potilaan toiveiden noudattaminen mahdollisuuksien mukaan, ajan järjestäminen läsnäoloon, potilaan ja omaisten kunnioitus ja myötäeläminen kyseisessä tilanteessa sekä kärsimysten ja oireiden lievitys parhaan osaamisen ja tiedon mukaisesti.

3 Itsemääräämisoikeus

Itsemääräämisoikeus merkitsee oikeutta päättää asioistaan oman elämäkatsomuksensa, ajatus- ja arvomaailmansa mukaisesti toisia ihmisiä ja ympäristöä vahingoittamatta. Potilaalla on oikeus osallistua omaa itseään ja hoitoaan koskevaan päätöksentekoon saatuaan ammattilaiselta riittävästi ja ymmärrettävästi tietoa sairaudesta, sen hoidosta, hoitovaihtoehtoista ja -paikoista. Potilaan tahtoa on kunnioitettava, hänen kokemustaan arvostettava ja etsittävä yhteisymmärrystä ilman johdattelua, painostusta tai pakkoa. Ammattilainen voi esitellä vaihtoehtoja ja etsiä lisätietoa asiasta päätöksen tueksi ja konsultoida toista ammattilaista. Potilaalle tulee kertoa myös päätöksiin liittyvistä riskeistä ja hoitojen todennäköisimmistä vaikutuksista ennen päätöksen tekoa. Jos potilas on kykenemätön ilmaisemaan tahtoaan kyseisellä hetkellä eikä aiemmasta tahosta ole tietoa, hoidetaan häntä yhteisymmärryksessä hänen laillisen edustajansa, omaisen tai muun läheisen kanssa. Näin pyritään hoidossa noudattamaan linjaa, joka olisi lähinnä potilaan tahtoa. Potilaalla on oikeus kieltäytyä myös henkeään ja terveyttään uhkaavan vaaran torjumiseksi tarpeellisesta hoidosta.

Alaikäisen kohdalla noudatetaan potilaan omaa tahtoa mikäli hän ikänsä ja kehitysasteensa perusteella pystyy tekemään hoitoaan koskevia päätöksiä, muussa tapauksessa häntä hoidetaan yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa.

22.4.2022

Henkilökunnalla on tiedossa menettelytavat, joilla potilas ja hänen läheisensä voivat antaa palautetta laadunhallinnan ja potilasturvallisuuden puutteista, sekä menettelytavat, joilla potilaalle ja hänen läheiselleen annetaan tietoa ja tukea potilasta kohdanneen haittatapahtuman jälkeen tarvittaessa yksikön esimiestä tai potilas- tai sosiaaliasiamiestä apuna käyttäen.

4 Oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus kohtelussa ja hoidossa

Oikeudenmukaisuus edellyttää, että yhtäläisen hoidon tarpeessa olevia hoidetaan samoilla periaatteilla. Oikeus oikeudenmukaiseen ja yhdenvertaiseen hoitoon ja ihmisarvoiseen kohteluun ei riipu potilaan iästä, asuinpaikasta, sosiaalisesta asemasta, äidinkielestä, sukupuolesta, etnisestä taustasta, kulttuurista, sukupuolisesta suuntautuneisuudesta tai vakaumuksesta. Tämä koskee myös lapsia, vanhuksia ja muita vajaavaltaisia sekä ns. paperittomia ja turvapaikanhakijoita erillisin rajoituksin. Palvelujen järjestämistä varten on turvattava mahdollisuudet näiden periaatteiden toteutumiseen perustuslain mukaisesti. Ammattilaisten tehtävänä on huolehtia yllä olevien seikkojen toteutumisesta käytännön työssä sekä toimia puolueettomana asiantuntijana ja objektiivisena potilaan tilan arvioijana.

5 Salassapitovelvollisuus

Kaikki potilaita ja työtä koskevat asiat ovat salassa pidettäviä työn tekemisen paikasta riippumatta. Lupa tai velvollisuus tiedonantoon ulkopuolisille tahoille tunnistettavassa muodossa tapahtuu potilaan luvalla tai poikkeustilanteissa lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Täysin anonyymia tietoa voidaan välittää tilastointia varten ulkopuolisille viranomaisille pyynnöstä niin että yksityisyyden suoja tulee huomioiduksi. Yhteiskäyttötiloissa, julkisilla paikoilla, kotona etätyössä tai potilaan kotona tapahtuvassa työssä on huolehdittava näkösuojasta ruudulla ja sivullisten pääsyn estosta potilastietoihin tai muihin työnantajan tietoihin ja vältettävä salassa pidettävän tiedon kuulumista ulkopuolisille.

6 Hyvä ammattitaito ja hyvinvointia edistävä ilmapiiri

Jokaisen työntekijän oikeus ja velvollisuus on huolehtia oman ammattitaitonsa kehittämisestä ja ylläpitämisestä. Ammattiryhmäkohtaisen sisältöosaamisen lisäksi edellytetään ko. toimintaa koskevien lakien, asetusten, säännösten, suositusten ja ohjeiden hallintaa, eettisten periaatteiden noudattamista sekä hyviä vuorovaikutus- ja työyhteisövalmiuksia. Myös näitä taitoja tulee jokaisen kehittää ja ylläpitää jatkuvasti ja huomioida ne uusien työntekijöiden perehdytyksessä. Ongelmien ja kehittämistarpeiden rehellinen selvittely, kuulluksi tuleminen, vaikuttamismahdollisuudet omaa työtä koskien, onnistumisen ja arvostuksen kokemukset sekä työstä saatu palaute tukevat työssä jaksamista. Hyvinvoiva työntekijä ja oikeudenmukaiseksi koettu, kannustava ja kuunteleva johtaminen lisäävät yleistä työhyvinvointia, työssä jaksamista ja työyhteisön suorituskykyä.

7 Yhteistyö ja keskinäinen arvonnanto

Ammattilaisten hyvä yhteistyö ja keskinäinen vuorovaikutus on kaikkien yhteinen etu, joka heijastuu potilaille hyvänä hoitona ja luottamuksena hoitojärjestelmää kohtaan. Yhteistyötä edellytetään eri ammattilaisten välillä jopa lakisääteisesti esim. sosiaalihuoltolaki, terveydenhuoltolaki, vanhuspalvelulaki, rikoslaki, tietosuoja- ja turvalainsäädäntö ja potilasvahinkolaki. Kustannusten ja työtehtävien sopeuttamista ei sallita eikä muiden osaamisen ja ammattitaidon huomiotta jättämistä. Tehtävät on jaettava järkevään työnjakoon perustuen, tarvittaessa asioista jopa kirjallisesti sopien (hoitoketjut, toimintaohjeet, palvelujen järjestämis- ja tuottamissopimukset, ostopalvelusopimukset). Yhteistyö edellyttää jatkuvaa sujuvaa vuorovaikutusta, avoimuutta viestinnässä, puolueettomuutta, vastavuoroista tukea, vaikuttavuuden ja tehokkuuden tasapainottamista, kustannusten oikeudenmukaista jakoa, eettisten näkökohtien huomioonottamista päätöksenteossa, myös

22.4.2022

kasvavien haasteiden edessä (esim. väestön ikääntymisestä tai liikkuvuudesta johtuen). Potilaan etu on viime kädessä toimintaa ja päätöksiä ohjaava tekijä.

22.4.2022

Sairaala Nova